

ZBOROVANJA**23. zborovanje slovenskih geografov**

Slovenj Gradec, 8.–9. 4. 2022

Letos mineva 100 let od ustanovitve slovenskega stanovskega združenja geografk in geografov, ki ga dandanašnji poznamo pod imenom Zveza geografov Slovenije (ZGS). Praznovanje tega jubileja smo združili z zborovanjem, ki ga je Zveza geografov Slovenije organizirala skupaj z Regionalno razvojno agencijo za Koroško kot lokalnim partnerjem. Za lokacijo zborovanja je bila izbrana Koroška, kjer so se geografke in geografi prvokrat zbrali leta 1969 v Ravnah na Koroškem, tokrat pa smo se zbrali v Slovenj Gradcu.

Z naslovom zborovanja *Koroška – od preteklosti do perspektiv* so organizatorji želeli poudariti pomemben pečat, ki ga je obrtniška in industrijska tradicija pustila v pokrajini ter se skozi nekatere pojave in procese zrcali tudi v sodobnosti. Hkrati je zborovanje naslovalo izzive prihodnjega razvoja pokrajine skozi perspektivo različnih strok. Zborovanja se je udeležilo okrog 100 udeleženk in udeležencev, ob zborovanju pa je izšla tudi znanstvena monografijam razdeljena na 28 poglavij.

Prvi dan zborovanja je bil sestavljen iz več vsebinskih sklopov. V uvodnem delu so se zvrstili pozdravni nagovori župana Mestne občine Slovenj Gradec Tilna Kluglerja, predstavnika Regionalne razvojne agencije za Koroško (RRA Koroška) Petra Zajca in predsednika Zveze geografov Slovenije Aleša Smrekarja (slika 1). Prvi vsebinski sklop, ki ga je moderirala Mimi Urbanc, je vseboval štiri predavanja. Matjaž Geršič je predstavil etimologijo imena Koroška, njegov denotativni vidik z zgodovinskega aspekta, stare zemljevide Koroške in koroško pokrajinsko identiteto. Sledilo je predavanje Stanka Pelca, ki je naslovil skoraj pregovorno marginalnost oziroma obrobnost, tudi odmaknjenost obravnavane pokrajine. Analizo, kako in koga na Koroškem volijo, je predstavil Jernej Tiran, demografski potencial in demografske projekcije Koroške pa Klemen Kotnik.

MARKO ZAPLATIL

Slika 1: Nagovor predsednika Zveze geografov Slovenije, Aleša Smrekarja.

MARKO ZAPLATIL

Slika 2: Udeleženci okrogle mize.

MARKO ZAPLATIL

Slika 3: Utrinek s slavnostne akademije.

MARKO ZAPLATIL

Slika 4: Zaslužni profesor dr. Jurij Kunaver ob slavnostnem nagovoru ob 100. obletnici Zveze geografov Slovenije.

MAJTAŽ GERŠIČ

Slika 5: Razstava o mineralu dravitu v dvorcu Bukovje.

Krajšemu odmoru je sledila okrogla miza z naslovom *Kdo vodi koga? Stroka politiko ali politika stroko?* Okroglo mizo je moderiral Peter Zajc (RRA Koroška), sodelovali pa so Mirko Vošner (župan Občine Muta), Vladimir Prebilič (župan Občine Kočevje), Andrej Čas (nekdanji župan Mestne občine Slovenj Gradec), Katarina Ostruh (Mestna občina Velenje), Janez Nared (ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika), Marjetka Benčina (Focus, društvo za sonaraven razvoj) in Mitja Bricelj (Ministrstvo za okolje in prostor) (slika 2).

Drugi sklop predavanj je vodila Ana Vovk. Tilen Tamše je predstavil prostorski pogled na stanje in razvoj turizma v Koroški regiji, Lea Rebernik pa prispevek o tem ali Koroška sledi konceptu trajnostnega prostorskega razvoja. Drugi sklop prispevkov sta sklenila Igor Žiberna, ki je spregovoril o svetlobni onesnaženosti v koroški statistični regiji ter Tajan Trobec s prispevkom o vodnih ujmah na Koroškem.

Po končanih predstavitvah je sledilo odkrivanje Slovenj Gradca »na zabaven in poučen način«. Gre za različico tako imenovane igre pobega. S pomočjo skrivnostne, sedemkrat zapečatene knjige skrivnega združenja so udeležence in udeleženci razkrivali zapuščino nekdanjih mestnih veljakov in se ob raziskovanju starega mestnega jedra naučili nekaj iz zgodovine mesta.

Zvečer je bila slavnostna akademija, posvečena 100-letnici Zveze geografov Slovenije (slika 3). Pokrovitelj slavnostne večerje je bil ZRC SAZU. Na slavnostni akademiji je bila poleg kulturno umetniškega programa, ki so ga oblikovali lokalni glasbenice in glasbeniki, tudi priložnost za pogled v zgodovino. Predsednik Zveze geografov Slovenije Aleš Smrekar je orisal nekatere dogodke in osebe, ki so zapustile pečat v naši stanovski organizaciji, predvsem dosedanja zborovanja ter predsednice in predsednike. Stanko Pelc se je ozrl na publicistično dejavnost in jo plastično prikazal s številkami. Osebn

LENA KOPRIVŠEK

Slika 6: Udeleženci ekskurzije v rudniku Mežica.

pogled na razvoj geografije kot vede skozi prizmo stanovskega združenja pa nam je predstavil zaslužni profesor Jurij Kunaver (rojen 1933; slika 4). Simpatična predstavitev z dodano osebno noto nam je odstrla nekatere zanimive dogodke iz preteklosti našega združenja.

Zborovanja pa so vedno priložnost tudi za stanovske nagrade in priznanja. Z njimi Zveza geografov Slovenije za prispevek h geografski stroki za pedagoško in raziskovalno delo izkaže zahvalo posameznicam in posameznikom, pa tudi ustanovam. Letos so pohvale ZGS prejeli Maruša Goluža, Tomaž Gorenc, Lucija Lapuh, Erik Logar, Boštjan Rogelj, Jure Tičar, Anja Trobec in Manca Volk Bahun. Dobitnice in dobitniki bronastih plaket ZGS so bili Rok Ciglič, Primož Gašperič, Mojca Ilc Kljun, Simon Kušar in Lucija Miklič Cvek. Srebrne plakete ZGS so si prislužili Rožle Bratec Mrvar, Primož Pipan, Tatjana Resnik Planinc, Aleš Smrekar in Matija Zorn, zlate plakete ZGS pa Mitja Bricelj, Matej Gabrovec, Drago Perko in Mirsad Skorupan. Melikovo nagrado za mlado znanstvenico je prejela Kristina Glojek, Bohinčevo priznanje za najboljšo raziskovalno nalogo pa Gal Hočevar. Najvišja stanovska priznanja za življenjsko delo na področju geografije so prejeli Vlado Drozg in Drago Kladnik (Melikovo priznanje za življenjsko delo) ter Karmen Kolnik in Igor Lipovšek (posthumno) (Ilešičevo priznanje za življenjsko delo).

Drugi dan zborovanja je bil namenjen ekskurziji. Najprej smo obiskali baročni двореc Bukovje v Dravogradu. Del dvorca je namenjen razstavi o Geoparku Karavanke, predvsem zgodbi o mineralu dravitu (slika 5). Sledila je pot proti Mežici. V informacijskem centru Geoparka Karavanke pri Podzemlju Pece so nam predstavnice Geoparka Karavanke in Zavoda za varstvo narave, Območna enota Maribor, predstavile delovanje parka, čemur je sledila živahna razprava. Po kosilu smo obiskali še turistični muzej in se z rudniškim vlakom odpeljali na ogled rudnika (sliki 6 in 7).

Matjaž Geršič, Matej Gabrovec

LENA KOPRIVŠEK

Slika 7: Po prihodu iz rudnika.